

Informacija za roditelje – Nemački kao drugi jezik (DaZ)

Dragi roditelji

Tačno jedna trećina učenika i učenica u Kantonu Cirihi govori u porodici neki drugi jezik a ne nemački. Jedan od ciljeva državnih škola jeste da sva deca i mladi dovoljno govore nemački kako bi mogli da prate nastavu. Prema potrebi škole dobijaju pomoć za uvođenje dodatne nastave za učenje nemačkog kao drugog jezika (DaZ). Dalje u tekstu ćete naći informacije kako se može pomoći deci i mladima, koji još uvek ne znaju dovoljno nemački da ga nauče i to na različitim nivoima državnih škola.

Kako škole pomažu deci da nauče nemački kao drugi jezik?

Kindergarten:

- *Nemački kao drugi jezik (DaZ) u kindergartenu*
Deca koja uopšte ne govore nemački jezik ili samo malo mogu dobiti jednu individualnu ili grupnu dodatnu pomoć od strane nastavnog osoblja kvalifikovanog za ovu vrstu nastave (DaZ – nastavno osoblje). Jedno dete može dobiti pomoć od jednog do četiri časa nedeljno. Ovi (DaZ) časovi se obavljaju u kindergartenu.

Osnovna i sekundarna škola:

- *Početna nastava nemačkog kao drugog jezika (DaZ)*
Deca i mladi, koji se doseljavaju u Kanton Cirihi bez znanja nemačkog jezika, dobijaju u školi za vreme od jedne godine svaki dan „Početnu nastavu (DaZ)“ u grupi ili u „Prihvatnom odeljenju“. Cilj ovoga je da se brzo usvoje osnovna znanja iz nemačkog jezika kako bi deca što pre mogla aktivno da učestvuju u nastavi jednog regularnog razreda.
- *DaZ - Nadgradnja u učenju*
Učenice i učenici, koji su savladali osnovne pojmove, ali još uvek nedovoljno vladaju jezikom da bi mogli da prate regularnu nastavu, dobijaju dodatno „DaZ - Nadgradnju u učenju“, koja se po pravilu sastoji od dva ili četiri časa nedeljno.

Škola preduzima sledeće korake kada je jednoj učenici ili jednom učeniku potrebna pomoć u učenju nemačkog jezika:

- Ako nastavno osoblje ili vi kao roditelji imate utisak da je vašem detetu potrebna pomoć razredni nastavnik ili nastavnica pozivaju na jedan „redovni školski sastanak“ (Schulisches

Standortgespräch). Tu se dogovaraju roditelji sa prisutnim nastavnim osobljem koje mere podrške treba da dobije dete. Ako ne može doći do saglasnosti onda o tome odlučuje „Školska nadzorna komisija“ (Schulpflege)

- Nakon toga DaZ-nastavno osoblje pravi za svako dete jedan plan učenja i individualno mu pomaže u učenju nemačkog jezika.
- Razredni nastavnik ili nastavnica takođe pomažu detetu da uči nemački i vode računa da dete u razredu dobije takve zadatke koji su prilagođeni njegovom znanju nemačkog.
- Nastavno osoblje razgovara sa vama o tome kako vi, kao roditelji, možete van škole da pomognete detetu da uči jezik.

Šta mogu da urade roditelji?

- Pokažite svom detetu da vaš maternji jezik isto kao i nemački ima svoju vrednost i da je važan.
- Vi doprinosite dobrom razvoju jezika vašeg deteta ako sa njim često razgovarate o raznovrsnim temama i to na jeziku kojim najbolje vladate - a to je često sopstveni maternji jezik.
- Pospešujte i kontakt sa nemačkim jezikom. Vaše dete uči mnogo ako je u društvu sa decom koja govore nemački, na prostorima za igru, u grupama za igru, ispred kindergartena i školskih obdaništa, u sportskim društvima, u izviđačima itd.
- Idite redovno sa detetom u biblioteku u vašem kvartiru ili opštini i iznajmljujte dečje knjige, kasete sa pričama, igre za učenje i druga audiovizuelna sredstva. Zajedno sa detetom razgledajte knjige u slikama, čitajte deci knjige i vodite računa da vaše dete samostalno dosta čita.
- Ako takva ponuda postoji na vašem maternjem jeziku šaljite dete na Kurseve iz maternjeg jezika i kulture (pod HSK – pogledati dalje informacije). Tako može vaše dete da nauči da čita i piše na maternjem jeziku. Dvojezičnost je prednost.
- Vodite računa o tome da vaše dete kod kuće može uvek u određeno vreme i na mirnom mestu da radi domaće zadatke.
- Negujte redovan kontakt sa nastavnim osobljem vašeg deteta i razgovarajte često o tome kako vaše dete napreduje u učenju jezika, uopšte u učenju i da li se dobro oseća u školi.

Informacije / Savetovanje

Ako imate pitanja u vezi poznavanja nemačkog jezika vašeg deteta obratite se nastavnom osoblju ili Direkciji za školstvo (Volksschulamt, Sektor Unterrichtsfragen) Tel.: 043 259 22 62, E-Mail: unterrichtsfragen@vsa.zh.ch

Opširne informacije u vezi učenja nemačkog kao drugog jezika naći ćete u brošuri „Nemački kao drugi jezik u prihvatnoj nastavi i u prihvatnom razredu“ („Deutsch als Zweitsprache in Aufnahmeunterricht und Aufnahmeklasse“) pod: www.volksschulamt.zh.ch/daz.

Informacije o Kursovima iz maternjeg jezika i kulture (HSK), kao što su kontakt adrese i informacije o ponudama na 22 različita jezika naći ćete pod: www.vsa.zh.ch/hsk und www.hsk-kantonzuerich.ch

Predlozi za knjige o deci koja odrastaju sa više jezika:

- Nodari C. / De Rosa R. (2003). Mehrsprachige Kinder. Ein Ratgeber für Eltern und andere Bezugspersonen (Višejezična deca. Savetnik za roditelje i druge staratelje). Bern: Haupt.
- Cathomas R. / Carigiet W. (2008). Top-Chance Mehrsprachigkeit. Zwei- und mehrsprachige Erziehung in Familie und Schule (Vrhunske šanse višejezičnosti. Dvojezično ili višejezično vaspitanje u porodici). Bern: Schulverlag.